

SKIEN VENSTRE PROGRAM 2019 - 2023

1	INNLEDNING	3
1.1	OM SKIEN VENSTRE	3
1.2	Skien Venstres fire hovedsaker for kommende valgperiode	3
1.3	Skien Venstre i samarbeid	3
1.4	I Grenland.....	3
2	BARN OG UNGES OPPVEKST I SKIEN	4
2.1	Økt innsats for kvalitet i barnehagen.....	4
2.2	En skole som inkluderer, motiverer og utfordrer	4
2.3	Forsøk i skole og barnehage	5
2.4	Skoleledelse	5
2.5	Skoleanlegg som gode møteplasser	5
2.6	Skolefritidsordningen	6
2.7	En tilgjengelig skolehelsetjeneste	6
2.8	Deltakelse og demokrati.....	6
2.9	Barnevern.....	6
2.10	En inkluderende kulturskole	7
3	KLIMA OG MILJØ	7
3.1	Skien som klimapolitisk foregangskommune	7
3.2	Reduksjon i utslipp av klimagasser	7
3.3	Samferdsel / Transportutslippene må ned	8
3.4	Storsatsing på sykkel	9
3.5	Arealplanlegging	9
3.6	Energibruk	10
3.7	Forurensing	10
3.8	Biologisk mangfold	11
3.9	Gjenvinning	11
4	NÆRING OG VERDISKAPING	12
4.1	Næringsliv i kommune og region	12
4.2	Landbruk og distrikt.....	13
5	HELSE, OMSORG OG FELLESSKAP	13
5.1	Forebyggende helsearbeid	14
5.2	Helse og velferd for hver enkelt	15

5.3	En aktiv og trygg alderdom.....	15
5.4	Psykisk helse og rus - Aktiv forebygging og behandling.....	16
5.5	NAV.....	17
6	Kultur og frivillighet.....	17
6.1	Fritidsaktiviteter og frivillighet gir glede og helse.....	17
6.2	Integrering.....	18
6.3	Aktiv og inkluderende fritid for barn og unge.....	18
6.4	Et yrende kulturliv / Kultur for alle aldersgrupper.....	19
6.5	Bibliotek.....	20
6.6	Scene, konsert og musikk.....	20
6.7	Kulturarv.....	21
7	BYUTVIKLING.....	21
7.1	Skien Venstres framtidssbilde av Skien 2030.....	21
7.2	Grønn og sosial by.....	22
8	KOMMUNEN SOM EIER OG ARBEIDSGIVER.....	22
8.1	Eierskap og arbeidsgiverpolitikk.....	23
8.2	En digital og tilgjengelig kommune.....	23

1 INNLEDNING

1.1 OM SKIEN VENSTRE

Venstre er et liberalt, sosialt og inkluderende parti. Vi hører til i sentrum av norsk politikk. Frihet for den enkelte og ansvar for fellesskapet ligger til grunn for all vår politikk. Systemene vi lager, skal ivareta den enkelte innbygger.

Vi skal ikke leve og forbruke på bekostning av framtidige generasjoner. Vi skal være pådrivere for å sikre en god oppvekst for alle barn og unge, utvikle gode velferdsordninger for alle aldersgrupper, arbeide for det grønne skiftet i næringslivet og for et ryddig arbeidsliv med liten grad av midlertidighet og ufrivillig deltid.

Vi mener offentlig samarbeid med private, ideelle og frivillige aktører sikrer innovasjon og mangfold.

1.2 Skien Venstres fire hovedsaker for kommende valgperiode

1. OPPVEKST
2. KLIMA
3. NÆRING
4. HELSE

1.3 Skien Venstre i samarbeid

Skien Venstre ønsker samarbeid for å få innflytelse. Gjennomslag for vår politikk vil styre hvem vi vil samarbeide med.

Valgresultatet avgjør hvilken forhandlingsposisjon Skien Venstre kommer i.

Når valgresultatet foreligger:

- * vil bystyregruppa sondere / forhandle med ulike aktuelle samarbeidskonstellasjoner
- * vil lokallaget avholde medlemsmøte hvor forhandlingsresultat legges fram. Dersom det stemmes over alternativ, vil avstemmingen være rådgivende for bystyregruppa
- * vil bystyregruppa med 1. og 2. varamedlem avgjøre hvilken gruppering man vil samarbeide med og formen for samarbeidet.

Avgjørende for å inngå i en samarbeidskonstellasjon er at vi får gjennomslag for viktige deler av vårt politiske program. I en samarbeidsavtale må det også være rom for at Venstre på enkelte definerte områder står fritt til å arbeide for å oppnå annet flertall for sine primærstandpunkt.

1.4 I Grenland

Skien Venstre ønsker at Grenland skal framstå som et regionalt tyngdepunkt. Vi ønsker derfor kommunesammenslåinger

2 BARN OG UNGES OPPVEKST I SKIEN

Barn og unge skal ha en trygg og inkluderende oppvekst i Skien. Det er utgangspunktet for å mestre livet og bli en aktiv og engasjert borger. Skien Venstre ser på dette som den beste investeringen vi som samfunn kan gjøre.

Derfor vil Venstre at en større andel av kommunens samlede ressurser skal tildeles oppvekstsektoren

2.1 Økt innsats for kvalitet i barnehagen

Barnehagen er en viktig fellesarena for sosialisering, språkutvikling, lek og læring. Skien Venstre mener våre kommunale og private barnehager utfyller hverandre på en god måte

Venstre vil:

- * at kommunen skal behandle alle barn som rettighetsbarn, ha løpende opptak og minimal ventetid*
- * åpne for fleksible åpningstider kombinert med regler om maksimal oppholdstid*
- * bidra til økt samarbeid og erfaringsutveksling mellom kommunale og private barnehager, for eksempel ved hospiteringsordninger*
- * at en nasjonal ordning med gratis kjernetid skal suppleres av lokale friplassordning for lavinntektsfamilier.*

2.2 En skole som inkluderer, motiverer og utfordrer

Alle barn skal trives på skolen og oppleve mestring i skolesituasjonen. Skien Venstre vil ha en skoledag der alle barn blir sett og der det er rom for å lære på ulike måter. Vi vil at praktiske fag og fysiske aktiviteter skal gis større rom. Sosiale ferdigheter er sammen med grunnleggende faglige ferdigheter forutsetninger for å mestre livet. Det er en politisk oppgave å gi den enkelte skole og lærerne utviklingsmuligheter, ansvar, myndighet og handlingsrom innen gitte rammer.

Venstre vil:

- * alminneliggjøre utsatt skolestart*
- * legge vekt på tidlig og faglig innsats for å sikre utvikling i basisfagene: lesing, skriving, matematikk og sosial kompetanse.*
- * kombinere høy, faglig kvalitet med forenklet målstyring, større frihet til lokal utforming og bruk av tester*
- * at alle tiltak i skolens regi skal være uten kostnad for familiene*
- * bevilge et årlig beløp over skolebudsjettet per barnehage/ skole øremerket for sosiale tiltak*
- * ha som målsetting en mannlig og en kvinnelig miljøterapeut per skole*
- * åpne for valgfag som for eksempel døvespråk (tegnspråk), engelsk, praktiske fag, privatøkonomi, gaming, koding og entreprenørskap*
- * forsterke skolenes leksebevissthet; tilpasset opplæring gjelder både undervisning og hjemmearbeid*
- * at spesialpedagogisk og sosialpsykologisk kompetanse i større grad er tilgjengelig på den enkelte skole*
- * etablere et sommerskoletilbud for utvalgte klassetrinn/grupper av elever*

- * at elev - og foreldreinitierte tiltak skal være lavkost, ikke kostnadskrevende - og ha et tydelig inkluderingsperspektiv
- * bevisst ta i bruk sanksjoner og raskt iverksette tiltak muliggjort i vedtatt reglement for orden og oppførsel
- * være åpen for et 11. skoleår for enkeltelever / en klasse
- * at SLT - koordinator og/ eller skolen gir foreldrene råd om det å være tenåringsforeldre
- * at skolen tilbyr kursopplegg for hjemmearbeid, lesestrategier og matematikkstrategier
- * at «De utrolige årene» (PPTs kursopplegg for nye foreldre) tilbys til flest mulig
- * foreldreveiledning er et ledd i å bedre oppvekstvilkårene for kommunens barn og unge

2.3 Forsøk i skole og barnehage

Skien Venstre oppfordrer til forsøksvirksomhet og samarbeid med fagskoler og universitet

Venstre vil:

- * prøve ut effekten av å tilby ett måltid mat i løpet av skoledagen.
- * prøve ut et skoletilbud hvor tradisjonelle hjemmelekser helt eller delvis utgår og skolearbeid gjøres i løpet av skolearbeidsdagen
- * at innvandrerforeldre i større grad får hospitere i barnets barnehage, som en bli -kjent-ordning
- * prøve ut om heldagsskole kan bidra til bedre kunnskapstilegnelse, økt grad av sosialisering og bedre ivaretagelse av individuell utvikling.
- * at eventuelle forsøk prioriteres for 1-4 klassetrinn

2.4 Skoleledelse

Å lede en skole er en stor og krevende lederoppgave. Kompetent og engasjert skoleledelse er avgjørende for at elevene sikres optimal læring og et inkluderende skolemiljø.

Venstre vil:

- * åpne for at også søkere uten pedagogisk bakgrunn kan vurderes for rektorstillinger. Det er en forutsetning at ethvert lederteam innehar pedagogisk kompetanse
- * at søknader om skolebytte skal være relevant begrunnet og til elevens beste for å kunne imøtekommes
- * ha åremålstilsetting av rektorer

2.5 Skoleanlegg som gode møteplasser

Skolegården er ofte den beste leke- og aktivitetsplassen i barnets nærmiljø. Vi ønsker at den skal være tilgjengelig og bilfri alle ukedager året rundt

Venstre vil:

- * prioritere sikre skoleveier
- * prioritere skolens uteområder som gode leke- og aktivitetsområder
- * ruste opp eldre skolebygg slik at de framstår godt vedlikehold og tidsriktige

2.6 Skolefritidsordningen

Skolefritidsordningen (SFO) er en sentral del av skolen for de yngste barna og bidrar også til å lette barnefamiliers ofte pressede situasjon i hverdagen. Skien Venstre mener ordningen må videreutvikles med tanke på lek, aktiviteter og læring. SFO skal integreres i den enkelte skoles helhetlige plan og skolens rektor skal ha det overordnede ansvaret. Det må kunne tilbys friplasser til de yngste barna i definerte lavinntektsfamilier

Venstre vil:

- * arbeide for utvikling av SFO- tilbudet ved utstrakt erfaringslæring*

2.7 En tilgjengelig skolehelsetjeneste

Psykiske helseplager er en folkehelseutfordring for barn og unge i Skien. Skien Venstre vil intensivere helsearbeidet og videreføre satsning på kvalitet og samordning av relevant tjenestetilbud.

Venstre vil:

- * at tjenesten skal være et lett tilgjengelig og godt organisert lavterskeltilbud plassert på skolene*
- * styrke samhandlingen mellom skolehelsetjeneste og pedagogisk- psykologisk tjeneste og miljøterapeutene*
- * samordne oppveksttiltak for å motvirke utenforskap og fange opp risikoutsatte elever*
- * sikre en fortsatt styrking av skolehelsetjenesten*

2.8 Deltakelse og demokrati

Unge bør allerede i tidlig alder delta i samfunnsdebatten og blir hørt.

Venstre vil:

- * gjennomføre stemmerett for 16 åringer ved kommunevalg som prøveordning i Skien kommune*
- * øke ungdomsrådets innflytelse ved å ha jevnlig møter med Oppvekstutvalget*

2.9 Barnevern

Alle barn skal oppleve en trygg barndom. Barnevernstjenesten skal primært hjelpe utsatte familier til å gi barna god nok omsorg.

Venstre vil:

- * styrke det forebyggende barnevernet og ha fokus på å sette inn tiltak tidlig*
- * sørge for at kommunen har formålstjenlige barneverninstitusjoner i kommunal og / eller privat regi*
- * at barnevernstjenesten må gis tilstrekkelig ressurser og ledes slik at det ikke oppstår ventelister i behandling av saker og slik at lovpålagte krav oppfylles*
- * jobbe for tilstrekkelig antall fosterhjem i kommunen og god oppfølging av disse*

2.10 En inkluderende kulturskole

Skien Venstre ser på kulturskolen som kommunens lokale ressurscenter for kulturopplæring. Vi vil oppfordre til mangfold, kvalitet og aktualitet i tilbudet.

Venstre vil:

- * styrke samarbeidet mellom kulturskolen og grunnskolen / SFO*
- * vurdere å legge flere tilbud desentralisert til bydelene / skolene*
- * arbeide for kulturskole for alle uavhengig av familiens økonomi ved bruk av kontingentkassen*
- * videreutvikle samarbeid med Porsgrunn kulturskole*

3 KLIMA OG MILJØ

Miljø- og klimautvikling på globalt nivå berører også lokale forhold. Skien Venstre vil ta ansvar for en klima- og miljøvennlig utvikling og vil vise dette i praktisk politikk. Dette skal komme særlig tydelig fram innen samferdsels- og arealpolitikk.

For at bruk av naturressursene skal være bærekraftig, må forurensing minimeres og gjenbruk av ressurser styrkes. Vår inngripen i naturen må ta hensyn til sårbare bestander av dyr, planter og insekter.

Venstre vil sikre grunnlaget for mattrygghet, vekst, velstand og naturopplevelser for kommende generasjoner

3.1 Skien som klimapolitisk foregangskommune

Miljø- og klimautvikling på globalt nivå berører også lokale forhold. Norge har forpliktet seg til å redusere klimagassutslippene og Skien skal ta sin del av disse kuttene. Skien Venstre vil ta ansvar for en miljøvennlig utvikling og vil vise dette i praktisk politikk. Dette vil komme særlig tydelig fram innen samferdsels- og arealpolitikk.

Fortetting i bybåndet gir gode liv, lave utslipp og mindre energibruk. Samtidig skal vi verne om Skiens grønne kvaliteter – bynære grøntområder, jordbruksarealene og kulturlandskapet.

3.2 Reduksjon i utslipp av klimagasser

Skien må ta sin del av jobben med å redusere klimautslipp. Dette berører mange sektorer, men et av de viktigste områdene er å kutte utslipp fra transportsektoren. Samtidig skal framkommelighet for folk og gods ivaretas.

Venstre vil:

- * kutte utslipp fra transport*

- * utarbeide et årlig klimaregnskap for å synliggjøre tiltak som er gjennomført for å redusere klimagassutslipp
- * legge stor vekt på miljø- og klimagassutslipp som kriterium i anbud som kommunen er involvert i
- * innføre en prøveordning i grunnskolen med et eget miljø, klima og entreprenørfag for å ruste elevene for omstilling for det grønne skiftet og få forståelse og «verktøy» for det framtidige grønne arbeidsmarkedet
- * videreutvikle dagens kommunale grønne fond hvor tilgjengelige midler er søkbare for gode klima og miljøtiltak

3.3 Samferdsel / Transportutslippene må ned

Fremtidig vekst i persontrafikk må skje ved jernbane, buss, sykkel og gange. Skien Venstre vil arbeide for gode samferdselsløsninger med minst mulig kødannelse i trafikken.

Kollektivtrafikken må bli mer effektiv, med gode knutepunkt for sømløse bytter, god framkommelighet, høy frekvens og dekke et større geografisk område. En stor del av dette vil finansieres gjennom en byvekstavgift med staten.

Vi har som mål at all kollektivtransport i Skien skal være utslippsfri.

Venstre vil:

- * jobbe for togstopp i fjellet øst for Landmannstorget, slik at Landmannstorget blir et felles kollektivknutepunkt for tog og buss.
- * forhandle fram Byvekstavgift med staten. Bompenger aksepteres som virkemiddel.
- * primært fjerne rushtidsavgiften og gå over til veipricing (betaling for kjørte km) når dette teknisk kan realiseres.
- * bygge ut egne kollektivfelter der det er mulig
- * at ungdom skal kunne kjøpe barnebillett på buss fram til fylte 18 år
- * arbeide for en mer effektiv og miljøvennlig transportløsning i Skien / Grenland gjennom å forlenge RV 36 fra Skyggestein til E18, ved å bygge ny vei utenom bybåndet. Denne bør fortrinnsvis finansieres utenom byvekstavgiften
- * sikre bruk av landstrøm for kysttrafikk og skip ved kai
- * at Skien kommune skal bruke mer nullutslippsbiler.
- * utslippsfrie biler skal vurderes ved enhver nyanskaffelse av biler i kommunen.
- * jobbe for dobbeltspor på jernbanen til Skien (for å oppnå 2 Inter-City avganger per time) og godstrafikk til bane.
- * sikre mulighetene for en framtidig bybane
- * i samarbeid med fylke og stat sikre videre drift av Bratsbergbanen og samordne innkjøp og bruk av lettbanemateriell mellom en eventuell bybane og Bratsbergbanen
- * avgiftsregimet for utslippsfrie kjøretøy opprettholdes til 2025. Fortsatt trengs elbil-fordeler, og det er for tidlig å stramme inn. Telemark har 4 % elbil-andel
- * utvikling og etablering av Gromstul gjør at Venstre positivt åpner for å etablere Århusbru.
- * ha sikker sykkelparkering ved bussholdeplasser (særlig ved endeholdeplasser)
- * ha bussskur på holdeplasser utenfor sentrum
- * bidra til etablering av hurtigladestasjoner
- * bedre kollektivtilbudet til områder med konsentrert næringsvirksomhet.

- * gå inn for bedre kollektivtilbud og en utvidet kvelds- og nattbussordning - også til bydelene utenfor bybåndet,*
- * ha et mer fleksibelt og effektivt billettsystem ved å innføre blant annet flerreisekort*
- * jobbe for universell utforming av kollektivtilbudet*
- * planlegge innfartsparkering utenfor sentrum, med jevnlig buss/kollektivtilbud inn til sentrum.*
- * på sikt fjerne EPA-brua, eventuelt erstatte den av ny bru lenger ute. Inntil videre gjøre området mer attraktivt og lettere framkommelig for gående*

3.4 Storsatsing på sykkel

Tanken om at syklistene og fotgjengere hører sammen er utdatert. Med el-sykler og jobbpendling over lengre distanser er hastighetene for store til at gående hører sammen med syklende.

Skien blir en god by for syklistene og fotgjengere ved at det bygges sammenhengende sykkelveinett, at trafikantgruppene separeres så langt det er mulig og at sikker sykkelparkering etableres ved knutepunktene.

At flere sykler og går styrker folkehelsen og miljøet. Hver eneste sykkeltur eller gåtur, uansett om den skjer i sentrum eller i distriktene, gir en gevinst tilbake til samfunnet i form av reduserte helsekostnader, økt verdiskaping og bedre livskvalitet.

Venstre vil:

- * bygge flere adskilte sykkelfelt i vegbanene*
- * sikre et enkelt og realiserbart hovedveinett for sykkel og gode sykkelveier til bruk hele året i hele kommunen*
- * at gater, sykkelveier og fortauer skal ha godt vintervedlikehold med særlig fokus på områder som er adkomst til offentlig kommunikasjon og områder som benyttes mye av fotgjengere.*
- * at intertransport i kommunen i større grad skal foregå med sykkel/el-sykkel*
- * få på plass en sammenhengende gang-, sykkel- og tursti langs Skiens elva*
- * i samarbeid med fylket jobbe for en sammenhengende sykkelvei langs Skotfossveien fra Vadrette til Løveid sluser*
- * ha god belysning på gang og sykkelveier*

3.5 Arealplanlegging

God samfunnsplanlegging er en forutsetning for å få ned klimautslippene, skape gode steder å bo og gjøre gode og forutsigbare avveininger mellom vekst og vern.

Byutvikling bør legges der det finnes gode kollektivløsninger slik at transporten kan skje miljøvennlig.

Venstre vil

- * støtte at 80 % av ny boligbygging skal skje innenfor bybåndet som strekker seg fra Gulset via sentrum og på begge sider av elva og til grensen mot Porsgrunn.*
- * dyrkbar mark skal ikke nedbygges. Unntak kan bare gjøres når viktige samfunnshensyn tilsier det.*

- * at kommunens arealpolitikk for næring også skal følge opp bybåndstrategien*
- * samarbeide langsiktig og forpliktende med nabokommuner vedrørende transport og arealplanlegging*
- * at det skal ikke bygges ny vei over Bjørnstadjordet*
- * ikke røre sand- og grusressursene på Geiteryggen uten en helhetlig reguleringsplan*
- * at ved ny boligutbygging må det avsettes godt med plass til grøntområder og lekeområde*
- * beholde dagens kolonihager*
- * dimensjonere nye avløpsledninger slik at de tåler forventede klimaendringer som ekstremvær og økt overvannshåndtering*
- * støtte opp om arealstrategien til kommunen*

3.6 Energibruk

For å redusere utslipp av klimagasser og sikre fremtidig energiforsyning, må energien vi bruker benyttes effektivt i bedrifter og husstander. Skien Venstre vil ha ambisiøse mål for energieffektivisering i både nye bygg og eksisterende bygningsmasse. Vi ser nødvendigheten av å ta innover oss kontinentale sparevaner privat og offentlig.

Venstre vil:

- * intensivere arbeidet med energibesparende tiltak i alle kommunale bygg.*
- * gjøre det enklere å levere overskuddsenergi inn i fjernvarmenettet eller kraftnettet for bygg som genererer mer energi enn de bruker*
- * sette ambisiøse mål ved nybygging. Ved nye offentlige utbyggingsprosjekter ha strenge krav om miljøvennlige løsninger (lavenergihus, plusshus, aktivhus)*
- * alle nye offentlige bygg skal være energinøytrale eller – positive*
- * arbeide for at det skal bygges mer i heltre*
- * arbeide for at det skal anlegges grønne tak og vegger*
- * fortsette utbygging av fjernvarmenettet slik at offentlige og private enkelt kan kobles til*
- * fortsette utviklingen, sammen med eksempelvis Skagerak energi, muligheten for å ta i bruk flere alternative fornybare energikilder som for eks. biogass, jordvarme, sol.*

3.7 Forurensing

Helse- og miljøfarlige stoffer brukes på altfor mange områder. Kunnskapen om mange av disse stoffene er begrenset. De farligste stoffene er de som brytes sent ned i naturen og som forflytter seg over store avstander. Miljøgifter i hav, elver og innsjøer tas opp i næringskjeden og er et stort problem for både mennesker og dyr. Venstre vil arbeide for at de farligste stoffene blir forbudt og støtte arbeidet med å utvikle mindre farlige og helst ufarlige alternativer.

Venstre vil:

- * sørge for at optimal oppsamling fra kunstgressbanene blir gjennomført så lenge gummigranulat benyttes.*
- * fase ut bruk av gummigranulat i kunstgressbaner*
- * kommunen skal unngå å bruke engangsplastprodukter og sikre god sortering*
- * arbeide for en piggfridekk-andel på minst 85 prosent.*
- * sikre at gamle miljøgiftutslipp er kartlagt og blir ryddet opp i*

- * *sette mål om at alt farlig avfall skal samles og det skal være full utsortering av elektrisk og elektronisk (EE) avfall*
- * *i samarbeid med fylket og Porsgrunn kommune ha en opprydning langs Skienselva og vassdraget forøvrig, ved å fjerne båtvrak og annen forsøpling*
- * *at kommunen ikke bruker glyfosat (Roundup) som ugrasmiddel*

3.8 Biologisk mangfold

Det er dramatisk at mangfoldet av arter utryddes raskt. Skien Venstre vil ta hensyn til miljøet i all planlegging og utbygging, ta vare på det biologiske mangfoldet og stanse utrydding av arter. Inngrep i naturen skal reduseres gjennom god forvaltning og økt vern. Utbredelse av fremmede arter skal stanses.

Venstre vil:

- * *hindre utbygging av sårbare områder som for eks. rundt Børsesjø og bevare det unike kulturlandskapet i Gjerpendalen*
- * *bevare grønne lunger og såkalte "100-meters-skoger"*
- * *i samarbeid med fylket og grunneiere etablere inngrepsfrie områder i kommunen for å sikre særlig verdifull gammel skog (frivillig vern)*
- * *Gjerpendalen er et viktig område for trekkfuglene, hvor det må tas hensyn til hekkeplasser.*
- * *fortsatt verne om områder hvor det eksisterer rødlistearter, og bekjempe fremmede (svartlistede) arter*
- * *jobbe for alternativer til veisalt, spesielt på strekninger med utsatte biotoper*
- * *jobbe for at våre vann og vassdrag har levelig vilkår for fisk og andre biologiske arter ved å samarbeide med jeger og fiskeforeningene i Skien for å gjennomføre pH-måling og eventuell kalking av vassdrag*
- * *begrense kantslått for å øke tilgangen til næring for bier og humler*
- * *arbeide for at allemannsretten for ferskvannsfiske utvides til 18 år (gratis fiskekort)*

3.9 Gjenvinning

Det er ikke mulig å fortsette med vårt høye ressursforbruk og samtidig tilfredsstillende behovene til en voksende befolkning uten at det går på bekostning av miljøet. Derfor må dagens produksjons- og forbruksmønstre legges om. Det overordnede målet med avfallspolitikken må være å øke utnyttelsen av avfall som ressurs, samtidig som utslipp av klimagasser og miljøgifter fra avfallet minimeres. Ved en målbevisst bruk av regelverk, avgifter og andre virkemidler vil vi forsterke satsing på at avfall kan komme til nytte igjen som råvarer og ressurs i nye produkter eller i energiproduksjon, sirkulær økonomi.

Venstre vil:

- * *gå imot deponi i Brevik*
- * *få til en ordning hvor privat husholdning kan kildesortere småelektronikk og sparepærer*
- * *øke utsorteringen av farlig avfall*
- * *innføre kildesortering i alle kommunale virksomheter*
- * *sette mål om at alt utrangert kommunalt materiell legges ut for salg eller gis bort istedenfor å kastes*

** sikre at kommunen og GKI (Grenlands kommunale innkjøpsentral) stiller sterke miljøkrav ved innkjøp*

4 NÆRING OG VERDISKAPING

Et omstillingsdyktig, innovativt og lønnsomt næringsliv må til for å opprettholde og utvikle velferdssamfunnet. Kjernen i Venstres næringspolitikk er å ha gode, generelle rammevilkår for alle deler av næringslivet *samtidig som vi vil gjøre det enklere å starte og drive små og mellomstore bedrifter.*

For å få til en positiv nærings- og arbeidsplassutvikling i Skien må viktige rammebetingelser på plass. Da er en god infrastruktur for vei, jernbane og sjøtransport helt grunnleggende.

4.1 Næringsliv i kommune og region

Det er viktig for utviklingen i lokalsamfunnet, å ha et lønnsomt næringsliv. For å få til en positiv nærings- og arbeidsplassutvikling i Skien må viktige rammebetingelser på plass. Da er en god infrastruktur for vei, jernbane og sjøtransport helt grunnleggende.

Venstre vil:

- * arbeide for gradvis å gjøre kommunen mer uavhengig av inntekter fra eiendomsskatt. Å redusere og på sikt avvikle eiendomsskatt vil være gunstig for boligeiere og for næringslivet.*
- * satse på å bedre infrastrukturen innen alle typer transport for å få en positiv utvikling og styrke konkurransekraften for næringslivet i Skien/Grenland*
- * at det alltid skal lønne seg å ta riktige miljømessige valg. Klima- og miljøpolitikk skal være en viktig og integrert del av Venstres næringspolitikk*
- * at kommunalt næringsarbeid primært skal rettes mot rammevilkår. Kommunens næringspolitikk og drift skal ikke virke konkurransevridende*
- * Skien Venstre er åpen for å konkurranseutsette enkelte virksomhetsområder, der det vil kunne skape en motiverende og positiv "konkurransesituasjon" om å gi gode tjenester til innbyggerne. Dette vil være mest aktuelt på områder hvor det er mulig å ha kommunal og privat virksomhet ved siden av hverandre. Det må sikres at kommunen har god bestiller- og kontrollkompetanse.*
- * videreutvikle et godt samarbeid mellom offentlige og private aktører basert på tydelig ansvarsdeling*
- * at Skien kommune skal tilrettelegge for et mangfoldig næringsliv. Unødig detaljfokus og byråkrati skal unngås.*
- * at sentrale kommunale formålsbygg må plasseres slik at de blir drahjelp for en positiv nærings- og byutvikling*
- * arbeide for mobildekning/ bredbånd der folk bor, prioritere bygger framfor hyttefelt/ turområder*
- * spre flest mulig styreverv til personer som ikke sitter i bystyre og hovedutvalgene. Dette gjelder spesielt de kommunalt eide foretak og aksjeselskap. Dette for å unngå inhabilitet og også for å oppnå ekstern og supplerende kompetanse*
- * gjøre det enkelt å søke skjenkeløyve i produksjonslokaler eller lokaler i tilknytning til disse, også på søndager.*

** oppfordre styret i Kontorbygg AS til å konsentrere sin aktivitet til sentrumsutvikling og primært å tilrettelegge for næringsvirksomhet*

4.2 Landbruk og distrikt

Skien kommune er Telemarks største landbrukskommune. Venstre vil legge til rette for et levedyktig landbruk som sikrer trygg og miljøvennlig matproduksjon. Landbruket er viktig for bosetting i hele kommunen – for biologisk mangfold, kulturlandskap og matproduksjon.

Venstre vil:

- * arbeide for levende bygdemiljø ved å opprettholde skoletilbud, rimelig veistandard, god mobil- og bredbåndtilknytning. Dette av hensyn til bosetting, utvikling av tradisjonelle næringer, enkeltmannsbedrifter og nyetableringer.*
- * holde fast ved strengt jordvern*
- * legge til rette for gjenbruk av husdyrgjødsel og metangass i landbruket til energi og se på mulighetene for bruk av metangass som biodrivstoff/ i biogassanlegg*
- * stimulere landbruket til produksjon og salg av lokal mat og drikke, slik at flere produsenter kan hente sine inntekter direkte i markedet*
- * arbeide for økt bruk av trevirke og bioenergi*
- * arbeide for tilstrekkelig standard på kommunale bygdeveier for bla å sikre framkommelighet for næringstransport*
- * iverksette ordninger med opparbeidelse av ny dyrkbar jord som erstatning for tapt matjord, for eksempel ved jordflytting*
- * arbeide for at alternativ bruk av "Røde låver" skal kunne tillates, for slik å sikre at viktig bygningskultur kan vedlikeholdes og bestå*
- * oppheve alle produksjonsreguleringer dersom foredling skjer på egen gård, men tilpasse regelverket slik at forbrukernes helse ivaretas*
- * utarbeide retningslinjer for å skille ut 1-2 tomter pr gårdsbruk, så lenge hverken tomt eller vei beslaglegger dyrkbar mark og forutsatt rimelig avstand til for eksempel skoletilbud*
- * arbeide for et mer klimavennlig landbruk*
- * støtte matfestivalen Mersmak, slik at lokale matprodusenter har en arena for å vise frem sine produkter. Mersmak er også en viktig inkluderingsarena og viser andre lands/ andre kulturers mattradisjoner*
- * Kommunen bør avsette deler av sine grøntområder og parker til villeng i stedet for plen for å ivareta bier og humler etc.*

5 HELSE, OMSORG OG FELLESSKAP

Venstres politikk for helse, velferd og omsorg bygger på at mennesker er ulike og livene går i bølgedaler. Dette vil vi ta hensyn til i utforming av tilbud og tjenester.

Venstre vil legge vekt på forebyggende tiltak. Mye av grunnlaget for god folkehelse legges utenfor helsevesenet. De universelle tiltakene som en god barnehage, en god skole, et inkluderende arbeidsliv og deltakelse i frivillige aktiviteter som kultur, idrett og friluftsliv er av vesentlig betydning for folkehelsen.»

5.1 Forebyggende helsearbeid

Mye av grunnlaget for god folkehelse legges utenfor helsevesenet. De universelle tiltakene som en god barnehage, en god skole, et inkluderende arbeidsliv og deltakelse i frivillige aktiviteter som kultur, idrett og friluftsliv er av vesentlig betydning for folkehelsen. Det er en hovedoppgave for kommunen å legge til rette for dette for ulike grupper og ulike aldre.

Sosiale forskjeller bidrar til store forskjeller i helse. Mange opplever et økt stress i hverdagen, også barn og unge. Forebyggende helsearbeid er viktig for å utjevne sosiale helseforskjeller. Kommunenes velferdstjenester skal være kjennetegnet av respekt, service innstilling og individuell tilpasning for den enkelte.

Venstre vil:

- * sørge for at kommunen har ulike lavterskeltilbud som fungerer inkluderende for alle aldersgrupper*
- * styrke forebyggende helsetjenester, helsestasjonene og skolehelsetjenesten med flere helsesykepleiere og andre relevante yrkesgrupper, som fysioterapeuter og ergoterapeuter. Vi mangler flere årsverk for å oppfylle statlig norm*
- * legge forholdene til rette for og støtte opp om det arbeidet frivillige organisasjoner og menigheter gjør og styrke kommunens samhandling og koordinering med frivilligheten*
- * øke kontingentkasse og innføre aktivitetskort for at flere barn og unge kan delta i fritidsaktiviteter*
- * sørge for godt vintervedlikehold på fortau og holdeplasser slik at eldre kan ha glede av å delta i ulike aktiviteter også vinterstid*
- * Ifølge Stortingsmelding 15 (2017-2018) Leve hele livet skal alle eldre i målgruppen tilbys en time aktivitet hver dag, tilpasset egne behov og interesser, eksempelvis kunne dette løses ved ansatte med egen kompetanse til dette, gjerne i samarbeid med at hjemmehjelptjenesten får tidsressurser til å ivareta dette og/eller i samarbeid med frivilligheten.*
- * videreutvikle Utstyrssentralen for utlån av utstyr til sport og friluftsliv, også for hele sesongen*
- * at helsestasjon for ungdom skal fortsatt være lett tilgjengelig og ha et godt og relevant tilbud som møter og lytter til unge i deres hverdag*
- * at barn og ungdom skal lett kunne møte helsesykepleier på skolene og digitalt, sikre gode muligheter for kommunikasjon*
- sikre tilstrekkelig antall psykologer i helse- og omsorgstjenestene i kommunen generelt og spesielt styrke psykologtjenesten på Helsestasjon for ungdom*
- ha hjemmebesøk til alle nyfødte.*
- * vurdere å øke kommunal jordmortjeneste*
- * legge forholdene til rette for friluftsliv og turmuligheter*
- støtte tilskudd til Senter mot Incest og seksuelle overgrep*
- legge til rette for såkalte sorggrupper hvor ungdommer, som har opplevd tap eller andre livsendrede hendelser, kan møtes i sosiale rammer hvor de organiserer seg selv*
- at det skal være god kontroll med skjenke- og salgsbevilling for alkohol*
- øke andel vegetaralternativer ved kantiner eller kommunale serveringssteder*

5.2 Helse og velferd for hver enkelt

Vårt mål er at alle skal kunne motta individuelt tilpassede løsninger og oppleve trygghet og verdighet i hverdagen. Vår helse- og velferdspolitik kombinere personlige valg med sterke offentlige tjenester. Disse kan suppleres av private tjenestetilbud dersom det anses formålstjenlig.

Rusrelaterte og psykiske helseplager er en stor utfordring i Skien kommune. Kommunen skal sørge for at alle våre innbyggere tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester.

Venstre vil:

- * arbeide for å øke antall fysio- og ergoterapeutstillinger. Dette for at befolkningen raskt skal kunne rehabiliteres etter skade eller sykdom, og at eldre og funksjonshemmede raskest mulig og i størst mulig grad kan bli selvhjulpne.*
- * sikre at tilbud om fysisk aktivitet og opptrening gis på korttids- og avlastningstilbud*
- * arbeide for å motivere til at flere ønsker større stillingshjerner i pleie- og omsorgstjenesten*

5.3 En aktiv og trygg alderdom

Skien Venstre vil legge til rette for at eldre kan bo hjemme så lenge som mulig. Kommunen skal derfor videreutvikle et faglig, godt dimensjonert og velfungerende hjemmetjenestetilbud. Vi vil at eldre skal få brukt ressursene sine og dekket behovene sine i ulike faser av alderdommen.

Selv om mange eldre holder seg friskere og er mer aktive enn tidligere, vil det være flere som opplever sykdommer, funksjonstap og skrøpeligheit i høy alder. En følge av denne utviklingen er også at forekomsten av demenssykdom vil øke.

Skien Venstre vil at kommunen skal fortsette å utvikle teknologiske løsninger som kan gi viktige bidrag til selvhjulpnehet og livskvalitet.

Skien Venstre vil arbeide for et variert og fleksibelt hjelpetilbud i form av hjemmetjenester, sykehjem, bokollektiver, avlastningsboliger, dagtilbud og omsorgsboliger med ulik grad av bemanning og tilpasset de ulike brukergruppene. Samarbeid med frivillige må utvikles der dette er riktig og forsvarlig. Vi ønsker innslag av private tiltak som supplement til kommunale tiltak.

Venstre vil:

- * legge til rette for å ansette folk med mer variert yrkesbakgrunn på institusjoner, f.eks. aktivtør, kulturmedarbeider, og engasjere flere frivillige.*
- * dersom det er aktuelt å bygge et nytt sykehjem i Skien, bør det vurderes å innhente tilbud fra privat eier og driver.*
- * at hjelpetrequende og pårørende må få støtte, informasjon og nødvendig avlastning*
- * arbeide med planlegging/bygging av flere tilrettelagte botilbud eksempelvis for blandet alderssammensetting og ulike behov, som kan dekke behov for den forventede økning av eldre.*
- utvidet åpningstid på dagsentrene også mulighet for overnatting ved behov. Flexibilitet for pårørende, som kan trenge lenger dager/mer tid til egenaktivitet*
- sørge for fysisk aktivitet/opptrening for alle som er på avlastningsopphold*

- *ha mer fleksible avlastningsordninger*
- *ha et tilbud om en kursdag for personer i kommunen som fyller 75 år. Innhold i kurset: forebyggende helsetiltak, hvilke tilbud har kommunen, hvordan tilrettelegge huset med tanke på alderdomsproblematikk*
- *utvide og videreutvikle samarbeide mellom barnehager, skoler og samlingssteder, institusjoner for eldre*
- *at det arbeides med å spre informasjon/folkeopplysning om utfordringer knyttet til aldring generelt og demenssykdom spesielt, slik at eldre og demensrammede, i tidlige stadier av sykdommen, kan møte forståelse, hjelpsomhet og føle trygghet i byens fellesområder*
- *ivareta særlig demensrammedes pårørende på en god måte blant annet ved å tilby kurs * at tilbudet «Inn på Tunet» bør kunne utvikles til også innbefatte nye grupper*

5.4 Psykisk helse og rus - Aktiv forebygging og behandling

Det må utbygges et tilgjengelig, variert og helhetlig hjelpeapparat, slik at de som står i fare for å utvikle et rusproblem kan fanges opp tidlig.

Eldre aktive rusmisbrukere med store somatiske lidelser er en voksende gruppe. Disse trenger et stabilt tilbud av helsetjenester med rusfaglig og medisinsk oppfølging

Fra 2019 gjelder Samhandlingsreformen også for tjenester til personer med psykiske lidelser. Det gir kommunen behandling- og omsorgsansvar for flere personer med alvorlige psykiske lidelser, og vil krevet styrket bemanning med spesialkompetanse.

Det er et mål å sikre pasienter med psykisk sykdom og/eller rusproblemer et verdig liv, med god tilgang på behandling og oppfølging, deltakelse i arbeid, aktivitet og sosialt liv. Dette kan skje blant annet gjennom økt valgfrihet for den enkelte, reduserte ventetider og styrket lavterskeltilbud i kommunen.

Venstre vil:

- * *bygge opp et mer differensiert tilbud når det gjelder boligmasse og oppfølging*
- *styrke det forebyggende arbeidet med lavterskeltilbud for ungdom med rusproblemer, avhengighet og psykiske og sosiale vansker*
- *alle som sliter med rusavhengighet skal få tilbud om hjelp fra en helhetlig tiltakskjede.*
- *støtte Skien diakonale senter, Tilja oppfølgingscenter og andre frivillige organisasjoner som driver med lavterskeltilbud*
- *styrke kompetansen på rusbehandling hos allment helsepersonell i kommunen*
- *utrede behov for og mulighet for å opprettelse av et sprøyterom eventuelt i samarbeid med andre Grenlandskommuner*
- *søke statlige midler til et Fontenehus. Fontenehusene tilbyr faglig forankrede arbeidsrettede tilbud til alle med psykiske utfordringer*
- *sikre at brukere av tilrettelagte- og / eller spesialiserte tjenester får nødvendig hjelp og oppfølging på tvers av enhetene*
- *ruste opp ungdomspsykiatrien, med økt fokus på spillavhengighet*
- *ha økt fokus på og styrke ettervern med dagtilbud og kvalifisert personale for tidligere rusmisbrukere. Det er også behov for rusfrie aktivitetstilbud på kveld og helg*
- *videreutvikle og styrke kvalitet, kapasitet og kompetanse innen psykisk helse og rusarbeid, for å kunne møte de økte kravene som følger av samhandlingsreformen*

- styrke samarbeid med brukere og pårørendeorganisasjoner
- videreutvikle aktivitetstilbud

5.5 NAV

NAV skal være et godt fungerende og mulighetsorientert serviceorgan for innbyggerne, være enkelt tilgjengelig og ha kort saksbehandlingstid.

Venstre vil:

- at NAV skal være et godt fungerende serviceorgan for innbyggerne og ha kort saksbehandlingstid
- * at innsatsen for at flere skal komme ut i arbeid intensiveres, og at bruk av vilkår for sosialhjelpsmottakere tas i bruk i større grad
- * lære av andre kommuner som lykkes med å få folk ut i arbeid, ref. Fjell kommune
- * ha en inkluderingsdugnad for folk med hull i CV-en
- * avklare rollefordeling, ansvarsfordeling, ressursfordeling mellom Voksenopplæringen og NAV
- * støtte forsøk med før-intro opplegg for å forstå norsk samfunnsliv
- * styrking av det frivillige arbeidet med flyktningeguidere
- sikre tilgang på god tolketjeneste til de forskjellige språk. Barn skal ikke brukes som tolker for sine foreldre
- styrke undervisning i språk og samfunnsfag for innvandrere
- styrke samarbeid med voksenopplæringa
- opprette en stilling som flyktningekoordinator
- Skien skal ta imot det antall flyktninger som passer til kommunens størrelse, sett i forhold til det antall som får opphold i Norge

6 Kultur og frivillighet

Kultur har en egenverdi. Kommunal kulturpolitikk og privat og frivillig kulturvirksomheter fremmer kreativitet, samfunnsengasjement og toleranse. Tilgang til kulturarenaer og kulturopplevelser bidrar til sosial utjevning, bedre folkehelse, næringsutvikling og økonomisk verdiskaping i kommunen. For å bevare et levende og inkluderende kulturmiljø er det nødvendig med offentlig tilrettelegging og stimulering av engasjement, tilhørighet og kreativitet.

6.1 Fritidsaktiviteter og frivillighet gir glede og helse

God folkehelse er viktig for samfunnet som helhet. Godt tilrettelagte muligheter for fysisk aktivitet bidrar til å bygge opp folks mestringsevne, selvtillit, psykiske og fysiske helse. Derfor er det viktig å legge til rette for både organisert og egenorganisert aktivitet for alle aldersgrupper. Spesielt viktig er det å arbeide for at barn og unge kan delta i fritidsaktiviteter i nærmiljøet for å bygge sosiale nettverk.

Venstre mener det er viktig å legge til rette for frivillig innsats. Frivillig arbeid er en solid bærebjelke i vårt nærmiljø. Mer frivillighet og engasjement gjør kommunen vår til et bedre sted å bo.

Venstre vil:

- * tilrettelegge for et aktivt frivillighetsarbeid, og sette av tid hos levekårskordinator til hjelp med formalia knyttet til drift av frivillige organisasjoner*
- * legge til rette for kor og musikkorps og annen frivillig basert musikkultur*
- * støtte breddeidretten, da dette er en god samfunnsøkonomisk investering*
- * utvide støtte til idrettsforening som driver inkluderende all- sport tilbud, f.eks. etter mal fra Storm idrettsskole*
- * sikre friområder i nærmiljøene og legge til rette for turveier, kulturstier og skiløyper*
- * opprettholde svømmehallen på Gulset*
- * ta ansvar for vedlikehold av nærmiljøanlegg blant annet lekeplasser og ball-løkker*
- * videreutvikle Bydelshusenes drift. Tilbudene bør i større grad basere seg på frivillighet og utlån / utleie av lokaler*
- * tilrettelegge for en nettbasert frivilligsentral og lære av kommuner som har opprettet dette*

6.2 Integrering

Skien er en flerkulturell kommune. Utfordringen er å få til at kulturforskjellene beriker den tradisjonelle norske kulturen og ikke skaper avstand og strid. Venstre vil bidra til holdningsendringer og økt forståelse og dialog mellom innbyggere for slik å oppnå gjensidig respekt og toleranse.

Venstre vil:

- * bidra via Flerkulturelt utvalg til å engasjere innvandrere og flyktninger i politikk, frivillig arbeid og fritidsaktiviteter*
- * at kommunen i alt sitt arbeid skal ivareta et inkluderingsperspektiv. Det gjelder særlig barne- og ungdomsarbeid. Aktiviteter i kommunens regi og/ eller får kommunal støtte skal som hovedregel være religionsnøytrale*
- * oppfordre frivillige organisasjoner til å fokusere på inkludering av innvandrere og flyktninger*
- * kreve at organisasjoner som mottar kommunal støtte arbeider bevisst inkluderende*

6.3 Aktiv og inkluderende fritid for barn og unge

Å delta i organiserte fritidsaktiviteter koster i form av kontingenter og utstyr. Skien Venstre vil legge til rette for at barn og unge kan delta i fritidsaktiviteter, oppleve sosial tilhørighet, utvikle interesser og evner og oppleve fellesskap på tvers av etnisitet og klasse. Organiserte fritidstilbud og uorganiserte lavterskeltilbud utfyller hverandre.

Skien Venstre vil at bydelene skal ha fritidsklubber som gir ungdom mestringsopplevelser og er holdningsskapende blant annet ved å motvirke rus, rasisme og vold. Vi mener at barn og unge må ha mulighet til å være selvorganiserte og skape sin egen ungdomskultur. Kommunens ungdomsarbeid må koordineres med frivillige organisasjoner og kommunen bør ta en aktiv tilretteleggerrolle uten å fortrenge frivillighet.

Venstre vil:

- * arbeide for utvidet bruk av / mer-åpne kommunale haller og bygg til egen- organiserte aktiviteter*

- * innføre digitale aktivitetskort for alle barn i definert aldersgruppe
- * ha søndagsåpne og meråpne bibliotek.
- * at det opprettes brukerstyrte fritidsklubber for unge i bydelene, primært rettet mot uorganisert ungdom og etter modell av TeamRX under Solum Nærmiljøseneter.
- * at kommunens fritidstilbud rettet mot barn og unge, Team Fritid, skal inngå i kommunalområde oppvekst
- * vurdere driftsstøtte til idrettsforeninger som driver med all-sport uten konkurranseelement (ref. idrettsskolen på Storm)
- * tilby flere sommerjobbplasser til ungdom hvert år
- * styrke kontingentkassen
- * at gaming skal likestilles med andre idretter og satses på som fritidsaktivitet og som idrett.
- * opprette «spillhus» som et samlingspunkt for e-sport, alternative interesser og kultur
- * utvikle og forplikte samarbeidet mellom kommunen og frivillige organisasjoner, slik at tilbud ikke konkurrerer, men supplerer hverandre
- * sette av flere vegger til lovlig graffiti
- * gi ungdom lokaler hvor de selv kan organisere aktiviteten
- * utvide fritidstilbud også på lørdager
- * at deler av kommunens tilskudd til Ibsenhuset skal øremerkes for å senke Kulturskolens og frivillige organisasjoners leiepriser i Ibsenhuset
- * tilrettelegge for at ungdom kan møte ungdom i sorgsituasjoner

6.4 Et yrende kulturliv / Kultur for alle aldersgrupper

Den kulturelle skolesekken sikrer alle barn og unge et tilbud og møte med profesjonell kunst og kultur av høy kvalitet i løpet av grunnskole og videregående skole. Venstre vil arbeide for å utvide den lokale rammen for å ivareta vår lokale kulturarv og vårt lokale kunstnermiljø. Den kulturelle spaserstokken er viktig for livskvaliteten til eldre som ikke er i stand til å oppsøke kulturopplevelser selv. Denne sikrer eldre som bor på institusjon tilgang til profesjonell kunst og kulturopplevelse. Den kulturelle bæremeisen bør vurderes som et satsingsområde.

I dag er dataspill en fullverdig kulturformidler på linje med blant annet film og bøker. Den formidler nye og gamle kulturuttrykk med engasjerende og inkluderende virkemidler. Dataspill er et selvstendig kulturuttrykk.

Venstre vil:

- * arbeide for utstrakt samarbeid mellom Skien kulturskole, skoler, barnehager og frivillighet
- * bidra til at private kultur- og konsertarenaer og offentlige kulturarenaer samhandler og utfyller hverandre. Gjennomgå kommunens egne kulturinstitusjoner for å unngå at disse blir innbyrdes konkurrenter
- * tilrettelegge for at framtidige institusjoner kan realiseres og blir lokalisert til sentrum, som bibliotek, barnehage, omsorgsboliger og / eller sykehjem, tingrett og andre offentlige kontorer og instanser
- * legge til rette for uorganiserte aktiviteter i sentrum og randsone – med hovedvekt på barn og de godt voksne. Ett eksempel: Tufteparken' som er en lavterskel treningspark med enkle og robuste apparater.

- * *legge til rette for gaming, dataspilling, på linje med tilrettelegging for andre idretts - og kulturaktiviteter*
- * *benytte Stevneplassen midlertidig/ temporært som aktivitetspark etter mønster av Tempelhof tilrettelagt for uorganiserte aktiviteter: hagebruk/ urban farming, løpebane, areal for skatere, Frisbeegolf og andre smale aktiviteter*
- * *tilrettelegge for attraktive og også egenorganiserte ungdomstilbud i bydelene for aldersgruppen 15-20 ved å utfordre frivillige organisasjoner til et samarbeid om det*

6.5 Bibliotek

Biblioteket er et særdeles viktig lavterskeltilbud. Et godt bibliotektilbud forutsetter tilgjengelighet, at biblioteket er velutstyrt, teknologisk oppdatert og bemannet med kvalifisert og engasjert personale. Biblioteket skal ikke bare sikre tilgang til et bredt spekter av informasjon, kunnskap, litteratur- og kulturopplevelser, men også aktivt formidle disse ressursene. Ved å løfte bibliotekene som debattarena og stimulere til bred medvirkning, styrkes sosiale nettverk og kulturfeltet åpnes for flere mennesker.

Venstre vil:

- * *arbeide for å få et nytt hovedbibliotek kombinert med et Ibsen besøkssenter lokalisert til Meierikvartalet. Valg av lokalisering begrunnes med selve Ibsenbibliotek-konseptet i seg selv (drop-in / innbyggerservice) , nærhet til kollektivknutepunkt, synergieffekt for byutvikling*
- * *arbeide for at filialer og hovedbibliotek skal være søndagsåpent og meråpent (selvbetjent)*
- * *arbeide for å øke bevilgningene til biblioteket og videreutvikle bibliotekfilialene på Klyve og Gulset som møteplass og arena for inkludering også ved tettere samarbeid med frivillige organisasjoner*
- * *videreutvikle biblioteket som kultur- og formidlingsarena og til å virke som et samfunnsaktuelt litteraturhus i tett samarbeid med Litteraturhuset i Skien og Universitetet i Sørøst-Norge*
- * *styrke biblioteket som digital møteplass og formidler av nettbasert informasjon*

6.6 Scene, konsert og musikk

Venstre vil være pådriver i utviklingen av Skien som scene-, konsert- og festivalby. Skien har et unikt kultur-, musikk- og teatermiljø. Venstre vil legge til rette for at disse aktivitetene forsterkes blant annet gjennom videreutvikling av samarbeidet mellom offentlige og private aktører

Venstre vil:

- * *utvikle en felles kulturkalender i Skien for både kommunale og private aktører for å utnytte synergieffekt og for å unngå 'kollisjoner' og dobbeltarbeid*
- * *at kommunen utvikler en delingskultur på felles utstyr som bord, benker og småtelt og stiller med lagerplass for utstyr og rekvisita*
- * *støtte Telemark symfoniorkester og Skien kirke som konsertarena*

6.7 Kulturarv

Venstre vil tilrettelegge for at historiske bygg og anlegg skal være åpne og tilgjengelige for publikum. Bruk er det beste vern.

Venstre vil:

- * arbeide for at Ibsen Venstøp, Ibsengården i Snipetorp og Skien kirke i størst mulig grad skal være åpen for publikum i sommerhalvåret. Det må avsettes timeressurser til å føre tilsyn, åpne og lukke*
- * støtte opp om kommunens Ibsen-strategi. Iverksette enkle strakstiltak som å lage en Ibsen-kultursti i sentrum*
- * ta godt vare på den nasjonale kulturarven vi har i Skien og fortelle om den på informasjonstavler*
- * styrke Telemark museum med nytt administrasjonsbygg*
- * bevare gammel bebyggelse, etterleve de vedtatte hensynsoner og oppfordre til at nybygg skal oppfylle estetiske krav*
- * opprettholde fri adgang til Brekkeparken*

7 BYUTVIKLING

7.1 Skien Venstres framtidsbilde av Skien 2030.

Det er travelhet og stor aktivitet i Skien sentrum. Byen har omdømme som en livlig, grønn og bærekraftig by. Arbeidsplassene er mange og varierte, unger og ungdom er på farten i trygge bygater. Veier og gater i sentrum er sykkelprioriterte; bilene er velkomne men underordner seg gående og syklende. Mange bor i sentrum. Trær og planter er en del av bybildet. Tilbudet av handel, kultur og sosiale møteplasser for alle aldersgrupper er fargerikt og sammensatt. Biblioteket er samlingssted midt i sentrum. Det er ukomplisert og trygt å komme fra bopel til skoler og barnehager, til arbeidsplasser, fritidsaktiviteter og kulturopplevelser.

Venstre vil:

- * legge til rette for at flere aldersgrupper skal velge å bo i sentrum og sentrumsnært*
- * at Skien sentrum skal være et levende bysentrum med handel, bolig og kultur.*
- * legge forholdene til rette for omgjøring av bygårder i Murbyen til boliger. Venstre har i flere år gått inn for å lempe på bestemmelsene i Sentrumsplanen, som å dispensere fra krav til uteareal, åpne for balkonger og tilpassede fasadeendringer, takterrasser og takhager.*
- * arbeide for utstrakt innbyggermedvirkning tidlig i planprosesser*
- * ha vedvarende fokus på gårdeiere med en nøkkelrolle for aktivitetsutvikling i sentrum og oppfordre til samarbeid slik at eksempelvis nye handelskonsept kan utvikles, som å se et kvartal som et 'varehus'.*
- * oppfordre utbyggere til å ta i bruk en arkitektur som er nyskapende og bærekraftig bl.a. med større bruk av tre som byggemateriale*
- * videreføre opprusting og videreutvikling av Kverndalen-området*
- * arbeide videre med opprusting og forskjønnning av offentlige byrom og alle fasader i sentrum. Det bør vurderes å utarbeide en rådgivende fargeplan for sentrum*

- * *god framkommelighet internt i bydelene*
- * *være åpen for ønsker om omregulering av førsteetasjer fra næring til bolig*
- * *ha vedvarende fokus på ren og trygg by i fortsatt samarbeid med patruljerende politi og Link, og slik at sentrum oppleves imøtekommende for ulike aldersgrupper. Slik unngå at kommunen ser seg nødt til å ansette vektere i sentrum*
- * *legge vekt på at når sentrum utvikles med flere boliger, må byens allmenninger være innbydende, tilgjengelige godt belyst og oppleves trygge; grøntdragene, parkene, offentlige uterom og lekeplasser*
- * *ta vare på og framheve det historiske, opprinnelige, 'raritetene' ved bygg og anlegg i sentrumsområdet og i kommunen forøvrig*
- * *Informere om historisk utvikling på tavler og på kommunens hjemmeside*
- * *Arbeide for ekstern finansiering og snarlig gjennomføring av gang- og sykkelbru fra Langbryggene til Klosterøya*
- * *Planlegge og avsette areal for flere framtidige gang- og sykkelbruer over Skienselva mellom tvillingbyene*
- * *Arbeide fram en sammenhengende turveg mellom tvillingbyene på begge sider av elva.*

7.2 Grønn og sosial by

En sosial og grønn by kjennetegnes av blandet bruk. Næring, bolig, gode fellesrom og tjenestetilbud flyter sammen og fungerer for ulike aldersgrupper. Slik vil byboeren få det hen trenger i gåavstand. Det vil være kort vei til kollektivtransport, trygge og trivelige møteplasser og ulike funksjoner og attraksjoner.

Venstre vil legge til rette for at den som bor, besøker og ferdes i byen har god og universell tilgang til grønne og blå elementer i bybildet; trær, blomster og parker sammen med tilgjengelig vannfront styrker byens særpreget og bidrar til trivsel»

Venstre vil:

- * *sikre allmenn tilgjengelighet langs vannfrontene i Skien ved som hovedregel å ikke tillate bygging innenfor et 20 meters belte langs vassdraget fra grensa mot Porsgrunn til Skotfoss*
- * *etablere 'rasteplasser' med benker og beplantning sammen med hensiktsmessig opprusting og belysning av gangveier, snarveier og bakgater. Benker langs turveier gjør det mulig for flere gå lengre turer*
- * *planmessig gå fra klippede plener til blomstrende villeng, gress- skjøtsel, i deler av sentrale grøntområder og i Brekkeparken*
- * *plante trær tett og planmessig i større grad enn nå og oppmuntre til sentrumsnær «urban farming» og etablering av grønne tak og takhager*
- * *sikre framtidsrettet og prioritert trafikkavvikling i sentrum slik at de ulike interessegrupper ivaretas; kollektivtrafikk, gående, syklende, biltrafikk for handlende, boende og næringsdrivende. Dagens gatebruksplan bør revideres og videreutvikles*

8 KOMMUNEN SOM EIER OG ARBEIDSGIVER

Kommunen er vår største arbeidsgiver. Det forplikter.

8.1 Eierskap og arbeidsgiverpolitikk

Arbeidslivets retningslinjer skal følges fullt ut. Venstre vil arbeide for at kommunen er en attraktiv arbeidsplass med kompetente, serviceinnstilte, lojale og trygge arbeidstakere.

Kommunen forvalter store verdier, blant annet ved å være eier av kommunale foretak, interkommunale selskap og aksjeselskap. Som eier skal kommunen opptre aktivt og langsiktig og sikre seg at selskapene drives i tråd med vedtektene.

Venstre vil:

- * *tilstrebe at ansatte som ønsker det, skal få heltidsstilling*
- * *legge vekt på god personalledelse og arbeide metodisk og systematisk for redusert fravær*
- * *prøve ut alternative turnusordninger i tett samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene*
- * *opparbeide en åpen bedriftskultur, med rom for varsling og avviksmeldinger*
- * *opprette vikarpooler for eksempel barnehager, skoler, innen helse og omsorgs sektoren.*
- * *at kommunen skal unngå å benytte vikarbyrå*
- * *at Skien oppretter en samarbeidsavtale med NAV / Grep om tiltaksplasser i kommunale virksomheter*
- * *at kommunen deltar i regjeringens inkluderingsdugnad, og som ledd i kommunens IA-arbeid, tilrettelegge for rekruttering av utsatte grupper som har vansker med å få arbeid (bl.a. hull i CV) og tilrettelegge for at eldre arbeidstakere, som ønsker det, kan stå lengre i arbeidslivet*
- * *følge opp revidert eierskapsmelding*
- * *legge vekt på styresammensetting i selskaper*
- * *legge vekt på at styret ivaretar økonomistyring og unngår kryss-subsidiering*
- * *sørge for å følge arbeidslivets regelverk innen kommunal drift og i selskapene*

8.2 En digital og tilgjengelig kommune

Med økt automatisering og selvbetjening skal innbyggere og bedrifter ha tilgang på enkle, brukervennlige og sikre digitale tjenester 24/7

Læring, involvering og medvirkning må skje i en kontinuerlig forbedringsprosess

Venstre vil:

- * *prioritere velfungerende digitale arbeidsverktøy for kommunens ansatte*
- * *at kommunen skal nå alle innbyggere med samme kommunikasjon på en felles plattform*
- * *gjøre kommunens nettside søkbar*